

Adroddiad Blynyddol Safonau'r Gymraeg

Cymraeg

Ebrill 2023 -
Mawrth 2024

Safonau'r Gymraeg Adroddiad Monitro Blynyddol Ebrill 2023 – Mawrth 2024

Crynodeb Gweithredol

1. Cyflwyniad
2. Cefndir a'r sefyllfa bresennol
3. Cydymffurfio â'r Safonau yn ystod 2023/24
4. Hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg
5. Sgiliau a hyfforddiant y Gymraeg
6. Cwynion
7. Casgliad a Chamau Gweithredu ar gyfer y Dyfodol

Atodiadau:

- Atodiad 1 Offeryn Hunan Asesu Sgiliau'r Gymraeg

Adroddiad Monitro Blynyddol Safonau'r Gymraeg Ebrill 2023 – Mawrth 2024 Crynodeb Gweithredol

Daeth Safonau'r Gymraeg i rym ar 30 Mawrth 2016 ac roedd yn ofynnol i'r Cyngor gydymffurfio gyda'r 146 Safon erbyn y dyddiad hwn. Daeth safonau pellach i rym yn ddiweddarach, gan olygu cyfanswm o 171 i gyd. Mae nifer o'r safonau sy'n berthnasol i'r Cyngor yn adlewyrchu'r ymrwymïadau yn ein Cynllun Iaith Gymraeg blaenorol a'n harfer presennol a'n hymrwymiad i'r Gymraeg.

Mae'r Adroddiad Monitro Blynyddol Safonau'r Gymraeg hwn yn berthnasol i'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024. Mae'n dangos y camau rydym wedi'u cymryd i gydymffurfio â'r safonau ac yn cynnwys data sy'n ofynnol i ni eu cyhoeddi.

Rydym yn falch o adrodd ein bod wedi parhau i gefnogi Menter Iaith Fflint a Wrecsam i ddathlu Dydd Gŵyl Dewi a hyrwyddo a rhannu ein treftadaeth Gymreig. Cafodd pecynnau gweithgareddau eu darparu i bob cartref gofal yn y sir, gan gynnwys y rhai yn y sector annibynnol, er mwyn cefnogi pobl hŷn i gymryd rhan yn y dathliadau.

Mae sawl tîm yn cymryd rhan ym mhrosiect ARFer Prifysgol Bangor, sy'n ceisio cynyddu'r defnydd o Gymraeg achlysurol ymhlith gweithwyr – un o'r mentrau sydd gennym ar waith i gynyddu'r defnydd o Gymraeg yn y gweithle.

I'n helpu ni gynyddu'r defnydd o Gymraeg yn y gweithle, yn ystod 2024/25 bu i ni ofyn i'n gweithwyr gwblhau arolwg agwedd tuag at y Gymraeg. Byddwn yn defnyddio'r wybodaeth a gesglir yn yr arolwg i ddatblygu mentrau i hyrwyddo'r Gymraeg a gwerthuso llwyddiant y rhain drwy adolygu'r agweddau tuag at y Gymraeg.

Neal Cockerton

Y Cyngorydd Mared Eastwood

Prif Weithredwr

Aelod Cabinet Addysg, y Gymraeg,
Diwylliant a Hamdden

Safonau'r Gymraeg

Adroddiad Monitro Blynyddol 2023/24

1.0 Cyflwyniad

- 1.1 Cyflwynodd Comisiynydd y Gymraeg Hysbysiadau Cydymffurfio ar y Cyngor yn 2016, yn nodi'r 171 o Safonau y mae'n ofynnol i ni gydymffurfio â hwy. Mae'r safonau yn nodi'r hyn a ddisgwylir i'r Cyngor ei wneud a'i ddarparu yn Gymraeg. Mae Hysbysiadau Cydymffurfio yn unigryw i bob sefydliad ac yn adlewyrchu proffil ieithyddol y gymuned leol a'r capasiti sefydliadol i ddiwallu'r safonau.
- 1.2 Mae'n ofynnol i'r Cyngor gyhoeddi adroddiad blynyddol erbyn 30 Mehefin bob blwyddyn, fel y nodir yn safonau 158, 164 a 170. Mae rhestr lawn o'r safonau y mae'n ofynnol i ni gydymffurfio â hwy ar gael [yma](#). Mae'r adroddiad hefyd yn cael ei dderbyn yn flynyddol gan Gabinet y Cyngor i'w gymeradwyo cyn ei gyhoeddi.
- 1.3 Dyma ein hwythfed adroddiad blynyddol ac mae'n berthnasol ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024. Mae'n nodi'r camau rydym wedi'u cymryd i gydymffurfio â'r safonau a'r meysydd y mae angen i ni eu gwella.

2.0 Cefndir

- 2.1 Mae Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 yn cadarnhau statws swyddogol y Gymraeg yng Nghymru, ochr yn ochr â'r Saesneg, gan sefydlu fframwaith cyfreithiol i'w gwneud yn ddyletswydd ar gyrff cyhoeddus yng Nghymru i gydymffurfio â safonau newydd y Gymraeg. Mae cyflwyniad Safonau'r Gymraeg yn adeiladu ar yr ymrwymiad blaenorol a wnaed gan y Cyngor gyda'n cynllun iaith Gymraeg blaenorol.
- 2.2 Dyma amcanion y safonau:
 - Gwella'r gwasanaethau y gall siaradwyr Cymraeg ddisgwyl eu derbyn gan sefydliadau yn y Gymraeg
 - Cynyddu'r defnydd y mae pobl yn ei wneud o wasanaethau Cymraeg
 - Ei gwneud yn glir i sefydliadau beth sydd angen iddynt ei wneud o ran yr iaith Gymraeg
 - Sicrhau bod lefel briodol o gysondeb o ran y dyletswyddau a osodir ar gyrff yn yr un sectorau
- 2.3 Mae gan Gomisiynydd y Gymraeg bwerau i ymchwilio a chymryd camau yn erbyn y sefydliadau hynny sy'n methu â chydymffurfio â'r Safonau. Mae hyn yn cynnwys gosod cosbau ariannol am ddiffyg cydymffurfiaeth.

- 2.4 Y Prif Weithredwr sydd â'r cyfrifoldeb cyffredinol am sicrhau cydymffurfiaeth â'r Safonau. Mae'r Ymgynghorydd Polisi Strategol yn gyfrifol am oruchwylio gweithrediad Safonau'r Gymraeg. Mae ein Rhwydwaith Iaith Gymraeg, Rhwydwaith yr Iaith, yn darparu arweinyddiaeth strategol ac yn cael ei gadeirio gan y Prif Swyddog Addysg ac Ieuenctid. Aelod Cabinet Addysg, y Gymraeg, Diwylliant a Hamdden yw Cefnogwr y Gymraeg.
- 2.5 Gellir gwneud cwynion am fethu â chyrraedd Safonau'r Gymraeg drwy ddefnyddio ein [Gweithdrefn Gwyno](#). Gall gweithwyr godi pryderon drwy Weithdrefn Gwyno'r Cyngor.

3.0 Cydymffurfio â'r Safonau yn ystod 2023/24

- 3.1 Mae'n ofynnol i ni adrodd ar ein trefniadau ar gyfer cydymffurfio â'r safonau canlynol:
- Safonau cyflenwi gwasanaethau
 - Safonau llunio polisi
 - Safonau gweithredol

Mae'r camau a gymerwyd gennym er mwyn cydymffurfio â'r safonau ar gael ar [wefan y Cyngor](#) ac mewn [adroddiadau blynyddol](#) blaenorol. Mae'r adroddiad hwn yn nodi'r camau ychwanegol rydym wedi'u cymryd yn ystod 2023/24.

3.2 Cydymffurfio â Safonau Cyflenwi Gwasanaeth

- 3.2.1 Caiff gweithwyr eu hatgoffa'n rheolaidd am Safonau'r Gymraeg a'u cyfrifoldebau. Rhoddir gwybod i weithwyr newydd am y safonau yn ystod y cyfnod sefydlu, a gofynnir iddynt gwblhau'r modiwl e-ddysgu ar ymwybyddiaeth iaith.
- 3.2.2 Yn ystod 2023/24, mae'r portffolios wedi parhau i gynnal hunan-asesiadau yn erbyn Safonau'r Gymraeg i nodi meysydd i'w gwella. Mae'r hunan-asesiadau yn rhan o flaenoriaethau Cynllun y Cyngor, 2023-28.
- 3.2.3 Yn ystod 2022/23, cwblhawyd ymarfer cwsmer cudd ar sampl o rifau ffôn a gyhoeddwyd ar wefan y Cyngor, er mwyn sicrhau bod cyfarchiad dwyieithog yn cael ei gynnig a bod y galwadau cychwynnol yn cael eu cynnal yn Gymraeg. Cafodd y canlyniadau eu hadolygu gan Rwydwaith Iaith Gymraeg y Cyngor, Rhwydwaith yr Iaith. Cynhaliwyd sawl ymarfer siopwr cudd eto yn 2023/24. Cytunwyd y byddai'r ymarfer yn cael ei gwblhau'n rheolaidd er mwyn sicrhau bod galwadau Cymraeg cychwynnol yn cael eu cynnal yn Gymraeg, wrth ffonio rhifau llinellau uniongyrchol, sydd ar gael i'r cyhoedd.
- 3.2.4 Yn ystod 2022/23, bu gostyngiad yn nifer yr ymweliadau â'r tudalennau Cymraeg a chynnydd o ran y tudalennau Saesneg. Cafwyd 25,133 ymweliad â thudalennau Cymraeg y wefan a 4,556,364 ymweliad â fersiwn Saesneg y

tudalennau. Fodd bynnag, yn 2023/24, bu cynnydd yn nifer yr ymweliadau â'r tudalennau Cymraeg a gostyngiad o ran y tudalennau Saesneg. Cafwyd 27,218 ymweliad â thudalennau Cymraeg y wefan a 3,814,574 ymweliad â fersiwn Saesneg y tudalennau. Mae adolygiadau o'n gwefan yn cael eu cynnal yn rheolaidd drwy Rwydwaith yr Iaith, ac mae'r Tîm Gwasanaethau Cwsmeriaid yn gwirio cynnwys y wefan i sicrhau bod y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal. Mae canllawiau ychwanegol wedi'u creu i olygyddion y wefan i'w helpu nhw i gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg wrth uwchlwytho cynnwys.

3.2.5 Rydym ni hefyd yn monitro nifer yr ymweliadau i'n safleoedd cyfryngau cymdeithasol. Mae'r canlyniadau ar gael isod.

Twitter/X	Cymraeg	Saesneg
Ymweliadau	15937	699300
Cyfradd ymgysylltu	1.7%	2.8%
Clicio ar ddolenni	62	7800
Ailrannu (heb sylwadau)	55	1021
Hoffi	93	1578
Ymatebion	16	373

3.26 Ers lansio ein tudalen Facebook fis Ionawr 2024:

Cymraeg

Mae 50 o negeseuon wedi'u hanfon atom (cyfanswm nifer y sylwadau, crybwylladau a negeseuon preifat) – mae'r rhan fwyaf o'r rhain gan sefydliadau eraill e.e. Menter Iaith, Tai Teg, Addysg Gymru.

Saesneg

478 o negeseuon

3.2.7 Mae dewis iaith cwsmeriaid yn cael ei nodi ar y cyswllt cyntaf gyda'r gwasanaethau. Mae Gwasanaethau Cymdeithasol yn darparu 'Cynnig Gweithredol' sy'n golygu darparu gwasanaeth yn Gymraeg heb i rywun orfod gofyn amdano. Allan o'r 6,779 o asesiadau Gwasanaethau Cymdeithasol i Oedolion a gynhaliwyd yn 2023/24, roedd 58% ohonyn nhw wedi cael Cynnig Gweithredol (3,948) a 45 wedi derbyn y cynnig hwnnw.

3.2.8 Gwasanaethau a gynigir yn Gymraeg:

Genedigaethau a Phriodasau

	2022/23		2023/24	
	Saesneg (nifer)	Cymraeg (nifer)	Saesneg (nifer)	Cymraeg (nifer)
Cofrestru genedigaethau	31	2	28	2
Hysbysiadau o Briodas	1286	6	1233	22
Seremonïau Priodas	471	5 (gydag elfen o Gymraeg e.e. cyflwyniad a diwedd glo dwyieithog, addunedau cyfreithiol dwyieithog neu dystysgrifau dwyieithog, ond y seremoni ei hun yn cael ei gynnal yn Saesneg).	472	3 (gydag elfen o Gymraeg e.e. cyflwyniad a diwedd glo dwyieithog, addunedau cyfreithiol dwyieithog neu dystysgrifau dwyieithog, ond y seremoni ei hun yn cael ei gynnal yn Saesneg).

Galwadau ffôn

Canolfan Gyswllt	2022/23		2023/24	
	Nifer y galwadau a gynigiwyd yn Saesneg	Nifer y galwadau a gynigiwyd yn Gymraeg	Nifer y galwadau a gynigiwyd yn Saesneg	Nifer y galwadau a gynigiwyd yn Gymraeg
Prif Ganolfan Gyswllt (01352 752121)	28,685	337	25,358	333
Treth y Cyngor	35,849	52	35,502	49
Trethi Busnes	2,480	15	2,318	7
Gorfodi	4,699	8	4,237	15
Mân Ddyledwyr	4,820	57	5,735	53

3.2.9 Mae'r Cyngor yn defnyddio Microsoft Teams i gynnal cyfarfodydd a digwyddiadau dros y we. Mae trwyddedau wedi'u prynu ar gyfer Zoom hefyd. Mae hyn yn golygu bod gweithwyr sy'n hwyluso cyfarfodydd neu ddigwyddiadau dros y we yn gallu cael mynediad at Zoom pan fydd angen gwasanaeth cyfieithu ar y pryd, gan sicrhau ein bod ni'n cyrraedd y Safonau Cymraeg perthnasol.

3.2.10 Yn dilyn adolygiad blynyddol Comisiynydd y Gymraeg o gydymffurfiaeth y Cyngor â'r Safonau, cryfhawyd trefniadau ar gyfer sicrhau bod cyfieithiad

Cymraeg yn cael ei gynnig ym mhob cyfarfod pwyllgor sy'n agored i'r cyhoedd.

3.2.11 Lluniwyd canllawiau ar gyfer contractwyr a gweithwyr, yn nodi sut i gydymffurfio â'r safonau o ran arwyddion. Maent wedi'u cyhoeddi ar system gaffael y Cyngor, fel y gall contractwyr gael mynediad atynt wrth gyflwyno tendrau.

3.2.12 Rydym ni wedi profi heriau parhaus wrth recriwtio siaradwyr Cymraeg a gwaethgwyd hyn gan yr anawsterau recriwtio presennol ar gyfer yr holl swyddi. Llwyddodd y Ganolfan Gyswllt i recriwtio mwy o siaradwyr Cymraeg i'w tîm.

3.2.13 Rydym ni wedi gweithio gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam a phartneriaid, gan gynnwys Menter Iaith Fflint a Wrecsam, y Mudiad Meithrin a Choleg Cambria, i ystyried atebion ar gyfer denu a recriwtio mwy o siaradwyr Cymraeg i'n sefydliadau. Roedd hyn yn cynnwys staff yn cymryd rhan mewn fideos hyrwyddol i ddangos sut ydym ni'n cefnogi gweithwyr i ddefnyddio'r Gymraeg yn y gwaith.

3.2.14 Mae Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Rhanbarthol Gogledd Cymru wedi comisiynu iaith (y ganolfan cynllunio iaith) i edrych ar faterion a datrysiadau i recriwtio a chadw staff sy'n siarad Cymraeg. Dechreuodd y gwaith yma yn 2023 a bydd yn cael ei gwblhau yn 2024.

3.3 Cydymffurfio â Safonau Llunio Polisi

3.3.1 Fe weithiom gyda'n cydweithwyr o gyrff cyhoeddus eraill yng ngogledd Cymru i ddatblygu templed Asesiad o Effaith rhanbarthol sy'n cynnwys y Gymraeg. Cafodd y templed hwn ei anfon at Gomisiynydd y Gymraeg ar gyfer sylwadau, ac maent wedi'u hymgorffori o fewn y templed.

3.3.2 Rydym yn darparu grantiau amrywiol a reolir gan sefydliadau eraill ar ein rhan. Mae ffurflenni cais a meini prawf yn ddwyieithog ac yn cynnwys datganiad yn nodi na fydd oedi cyn ymateb i geisiadau a gyflwynir yn Gymraeg.

3.3.3 Nodir isod nifer y ceisiadau am grant a wnaed drwy gyfrwng y Gymraeg yn ystod 2023/24:

Grant	2021/22		2022/23		2023/24	
	Cyfanswm y Ceisiadau	Nifer y ceisiadau yn Gymraeg	Cyfanswm y Ceisiadau	Nifer y ceisiadau yn Gymraeg	Cyfanswm y Ceisiadau	Nifer y ceisiadau yn Gymraeg
Cronfa Waddol Gymunedol	9	1	16	1	11	0
Cronfa'r Degwm	7	1	9	0	11	1
Cist Gymunedol	58	0	27	0	40	1

3.3.4 Mae manylion am sut rydym yn cydymffurfio â'r Safonau Llunio Polisi ar gael ar ein [gwefan](#). Mae cyngor ac arweiniad i weithwyr wedi'i gyhoeddi ar fewnwyd y Cyngor.

3.4 Cydymffurfio â'r Safonau Gweithredol

3.4.1 Mae manylion llawn am sut rydym yn cydymffurfio â'r Safonau Gweithredol ar gael ar ein [gwefan](#).

3.4.2 Mae cyrsiau blasu'r Gymraeg bellach yn cael eu cynnig i weithwyr. Mae'r rhain wedi bod yn boblogaidd ac wedi arwain at nifer o weithwyr yn dewis mynychu hyfforddiant Cymraeg pellach.

3.4.3 Bydd y Polisi Cymraeg yn y Gweithle, a fabwysiadwyd yn 2017, yn cael ei ddiweddarau yn ystod 2024/25. Mae'r polisi hwn yn berthnasol i ddefnyddio'r Gymraeg yn fewnol, gyda'r nod o gynyddu nifer y gweithwyr sy'n siarad Cymraeg ac annog ein gweithwyr i ddefnyddio'r Gymraeg yn y gwaith a thu allan i'r gwaith. Rydym ni'n cymryd rhan ym mhrosiect ARFer Prifysgol Bangor. Mae'r prosiect ARFer, sy'n seiliedig ar egwyddorion newid ymddygiad, yn cefnogi gweithwyr i ddefnyddio'r Gymraeg yn y gwaith, beth bynnag fo lefel eu sgiliau. Mae'r timau sy'n rhan o'r prosiect peilot yn cynnwys:

- Canolfan Gyswllt
- Gofal Preswyl i Blant
- Tîm Maethu
- Teuluoedd yn Gyntaf

3.4.4 Gofynnir i weithwyr newydd ym mha iaith yr hoffent i'w contract cyflogi gael ei ddarparu. Gall gweithwyr ddewis derbyn gohebiaeth fusnes yn Gymraeg. O ran y contractau a gyflwynwyd i weithwyr newydd yn ystod 2023/24, cafodd 14 ohonynt eu darparu yn y Gymraeg.

3.4.5 Mae dogfennaeth arfarnu wedi'i chyhoeddi ar y fewnwyd yn y Gymraeg. Mae gan weithwyr y dewis o gael cyfweiliadau/cyfarfodydd disgyblu yn y Gymraeg. Ni chynhaliwyd unrhyw wrandawriad cwyno na disgyblu yn y Gymraeg yn 2023/24.

3.4.6 Caiff y polisïau canlynol eu cyhoeddi yn Gymraeg:

- Polisi Rheoli Presenoldeb
- Manteision Gweithio i Gyngor Sir y Fflint
- Polisi Galluogrwydd
- Polisi Diogelu Corfforaethol
- Polisi'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd
- Polisi Urddas yn y Gwaith
- Polisi Amrywiaeth a Chydraddoldeb
- Ffurflen gais Gweithio'n Hyblyg
- Polisi Oriau Gweithio'n Hyblyg

- Polisi Maethu i Sir y Fflint
- Polisi Iechyd a Diogelwch
- Polisi'r Gymraeg yn y Gweithle

3.4.7 Gofynnwyd i'n gweithwyr gwblhau arolwg agwedd tuag at y Gymraeg er mwyn i ni wedyn ddatblygu asesiad gwaelodlin i weld lle rydym ni arni fel sefydliad i fod yn sefydliad dwyieithog. Bydd canlyniad yr arolwg yn cyfrannu at nodi mentrau i hyrwyddo'r Gymraeg.

3.5 Trefniadau monitro

3.5.1 Mae ein Rhwydwaith yr Iaith yn cynnwys cynrychiolwyr o bob portffolio. Mae'r Rhwydwaith yn cwrdd bob chwarter. Ymhlith yr eitemau sefydlog ar y rhaglen mae hyfforddiant y Gymraeg, proffil sgiliau Cymraeg gweithwyr, hyrwyddo'r Gymraeg a chwynion. Caiff galwadau i linellau ffôn Cymraeg a Saesneg y Ganolfan Gyswilt eu hadolygu yn y cyfarfodydd hyn hefyd, er mwyn nodi unrhyw wahaniaeth mewn amseroedd aros.

3.5.2 Cyflwynir adroddiadau ar gydymffurfiaeth â'r safonau bob mis i'r Prif Swyddog Addysg ac Ieuenctid (fel arweinydd y Gymraeg) a bob chwarter i'n Tîm Prif Swyddogion. Cyflwynir yr adroddiad blynyddol i'r Cabinet ar gyfer cymeradwyaeth cyn ei fabwysiadu.

4.0 Hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg

4.1 Anogir gweithwyr i ddatblygu eu sgiliau Cymraeg drwy fynychu hyfforddiant a ddarperir gan y coleg lleol. Cefnogir gweithwyr i fynychu dosbarthiadau o fewn amser gwaith. Mae sesiynau Panad a Sgwrs hefyd yn cael eu cynnal unwaith yr wythnos i gynorthwyo dysgwyr i ymarfer eu Cymraeg mewn amgylchedd diogel. Hwylusir y sesiynau hyn gan siaradwyr Cymraeg.

4.2 Mae Cysgliad (Geiriadur, gwiriwr sillafu a gramadeg Cymraeg) ar gael ac wedi'i uwchlwytho ar ddyfais pob gweithiwr. Caiff ei uwchlwytho'n awtomatig ar ddyfeisiau gweithwyr newydd.

4.3 Mae adnoddau i gefnogi dysgwyr Cymraeg a siaradwyr Cymraeg ar gael ar y fewnrwyd ar dudalen ddynodedig ar gyfer dysgwyr Cymraeg. Caiff gweithgareddau a gynhelir yn y gymuned i gefnogi dysgwyr eu hyrwyddo i'r gweithlu.

4.4 Mae cyfres o recordiadau wedi'u creu, sy'n cynnwys ymadroddion a geiriau y gellir eu defnyddio gan swyddogion a chynghorwyr mewn cyfarfodydd. Mae'r recordiadau'n egluro sut i ynganu pob gair ac ymadrodd, fel bod modd eu gweld yn ogystal â'u clywed. Mae cyfres o recordiadau hefyd wedi'u gwneud o ymadroddion i'w defnyddio dros y ffôn, gyda ffoneg, i helpu gweithwyr ynganu'r geiriau.

I will call back tomorrow - Byddaf yn galw yn ôl yfory

4.5 Y Gwasanaeth Ieuenctid a'r Tîm Datblygu Chwarae

- 4.5.1 Mae ymrwymiad Gwasanaeth Ieuenctid Sir y Fflint a'r Tîm Datblygu Chwarae i hyrwyddo'r Gymraeg yn eu darpariaeth yn dal yn un cadarn. Mae Datblygiad Chwarae Sir y Fflint yn ymdrechu i annog defnyddio'r Gymraeg mewn darpariaethau cymunedol, gan feithrin amgylchedd sy'n croesawu dwyieithrwydd. Drwy fentrau fel prosiect PlayPals, sy'n addysgu plant am fanteision chwarae i ddatblygiad plant gan hyrwyddo'r Gymraeg, rydym ni'n ceisio grymuso unigolion ifanc i gofleidio'r Gymraeg mewn sefyllfaoedd anffurfiol.
- 4.5.2 Mae Clybiau Ieuenctid Sir y Fflint yn parhau i ddarparu gweithgareddau sy'n hyrwyddo'r Gymraeg a diwylliant Cymru i bobl ifanc. Mae'r ymdrechion yn mynd y tu hwnt i'r ddarpariaeth yn unig oherwydd eu bod nhw'n recriwtio siaradwyr Cymraeg ac yn meithrin ethos Cymreig o fewn y tîm hefyd. Mae'r ethos yma'n magu hyder a brwdfrydedd staff, gan eu galluogi nhw i gefnogi mentrau Cymraeg ar hyd a lled y sir.
- 4.5.2 Mae penodi Swyddog Iaith yn y Gwasanaeth Ieuenctid yn garreg filltir arwyddocaol yn ein hymdrechion i hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg ymhlith pobl ifanc. Mae'r rôl hon, sy'n rhoi pwyslais ar ddarpariaethau rheng flaen mewn ysgolion, clybiau ieuenctid a lleoliadau cymunedol, yn ceisio mynd i'r afael â'r her o gynnwys y Gymraeg mewn amgylcheddau cymdeithasol a hamdden.
- 4.5.3 Bydd y swyddog yn arwain prosiectau newydd yn y Gwasanaeth Ieuenctid, gan wella ehangder gwaith ieuenctid dwyieithog. Gan weithio'n agos gyda Gweithiwr Ieuenctid rhugl, bydd y swyddog yn sicrhau bod yna ddull cyson ar gyfer dwyieithrwydd ar draws bob agwedd ar y gwasanaeth.
- 4.5.4 Mae Gwasanaeth Ieuenctid Sir y Fflint yn cydweithio gyda phartneriaid allanol fel yr Urdd ac Ysgol Maes Garmon i hwyluso gweithgareddau pontio a chlybiau.
- 4.5.5 Yn 2023/24 darparwyd cynlluniau chwarae i 15,389 o blant. Yn ogystal â'n 57 safle Cynllun Chwarae'r Haf, rydym ni hefyd wedi ehangu ein gweithgareddau allgymorth drwy ddarpariaethau cymunedol yn ystod hanner tymor, prosiect PlayPals mewn ysgolion ac rydym ni hyd yn oed wedi cynnal digwyddiadau yn y gaeaf a'r gwanwyn. Yn ystod ein digwyddiadau, yn cynnwys ein digwyddiadau mynediad agored, rydym ni wedi ymdrechu i annog ein gweithwyr i sgwrsio yn Gymraeg yn defnyddio'r patrymau iaith mae'r plant yn eu dysgu yn yr ysgol.

4.5.6 Mae'r Gymraeg bellach yn rhan bwysig o'r gwasanaeth ac mae bob aelod o'r tîm yn cael eu hannog i ddefnyddio'r sgiliau Cymraeg sydd ganddyn nhw a siarad Cymraeg ar lefel sy'n gyfforddus gan ddyn nhw. Rydym ni hefyd yn cefnogi ein tîm i ddefnyddio'r Gymraeg yn y swyddfa ac yn ystod cyfarfodydd ac mewn gohebiaeth. O ganlyniad, mae'r tîm yn teimlo'n fwy cyfforddus i gyfarch plant yn Gymraeg yn defnyddio'r adnoddau Cymraeg a ddarparwyd.

4.6 Gwasanaethau Cymdeithasol

4.6.1 Dan eu rhaglen Golud, mae Eglwys Bresbyteraidd Cymru wedi creu CD o emynau a darlleniadau Cymraeg i gefnogi'r rheiny sy'n byw gyda dementia. Rydym ni wedi rhannu'r adnodd yma gyda'n cartrefi gofal preswyl. Mae ysgolion cyfrwng Cymraeg yn ymweld â chartrefi gofal i ganu a pherfformio i'r preswylwyr.

4.7 Siarter Iaith a Chymraeg Campus

4.7.1 Nod fframweithiau Siarter Iaith a Chymraeg Campus a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru yw hyrwyddo'r Gymraeg mewn ysgolion, annog disgyblion i wella eu sgiliau Cymraeg a chynyddu eu defnydd o'r Gymraeg y tu allan i'r ysgol. Mae'r fframwaith Siarter Iaith yn canolbwyntio ar ysgolion cyfrwng Cymraeg ac mae fframwaith Cymraeg Campus wedi cael ei ddatblygu ar gyfer ysgolion cyfrwng Saesneg yng Nghymru.

4.7.2 Mae ysgolion cynradd Sir y Fflint yn parhau i groesawu amcanion y Siarter iaith a Chymraeg Campus, er mwyn cynyddu'r defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg. At ei gilydd, mae un ysgol wedi cael gwobr Aur Cymraeg Campus, chwe ysgol wedi cael gwobr Arian Cymraeg Campus a 35 o ysgolion wedi cael gwobr Efydd Cymraeg Campus. Ers mis Ebrill 2023, mae 10 ysgol wedi derbyn y wobwr Efydd ac mae un ysgol wedi derbyn gwobr aur Cymraeg Campus. Mae'r 'Criwiau Cymraeg' ym mhob ysgol yn gweithio'n galed i bennu blaenoriaethau'r ysgol a helpu gyda phenderfynu ar weithgareddau ar gyfer eu hysgolion, ac mae rhai'n cynnwys cymuned ehangach yr ysgol yn effeithiol.

4.8 Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA)

4.8.1 Fel rhan o'n hymrwymiad parhaus i gefnogi Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) mae Cabinet Sir y Fflint wedi cymeradwyo buddsoddiad cyfalaf sylweddol ar gyfer Ysgol Croes Atti, y Fflint. Bydd yr ysgol Gymraeg newydd arfaethedig yn disodli Ysgol Croes Atti ar Ffordd Caer, y Fflint. Mae'n brosiect mawr sy'n cefnogi'r CSCA a hon fydd yr ysgol Gymraeg gyntaf i'r Cyngor ei hadeiladu ers ffurfio'r Cyngor yn 1996. Bydd yr ysgol arfaethedig hefyd yn un carbon sero net.

4.8.2 Mae'r prosiect yn cynnwys cyfleuster annibynnol a fydd yn darparu gofal plant cofleidiol, lle ar gyfer dysgu cymunedol i oedolion ac adnodd trochi i gefnogi newydd ddyfodiaid i addysg Gymraeg, yn cynnwys pontio o'r ysgol gynradd i

ysgol uwchradd Gymraeg. Dechreuodd y gwaith adeiladu ddechrau 2024, a bydd yn cael ei gwblhau yn 2025.

4.9 Digwyddiadau

Trwy gydol y flwyddyn rydym wedi cymryd rhan mewn gweithgareddau a digwyddiadau allweddol i hyrwyddo'r Gymraeg. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Diwrnod Shw'mae/Sumae – anogwyd pob aelod o staff i ddweud rhywbeth yn Gymraeg a defnyddio'r Gymraeg yn ystod cyfarfodydd
- Diwrnod Hawliau'r Gymraeg – bu i ni gymryd rhan yn y digwyddiad hwn, gan roi negeseuon ar ein cyfryngau cymdeithasol i annog siaradwyr Cymraeg i gysylltu â ni yn Gymraeg
- Dydd Miwsig Cymru – bu i ni chwarae cerddoriaeth Gymraeg ar linell aros y Ddesg Gymorth TG
- Dydd Gŵyl Dewi – Dathlwyd diwrnod ei nawddsant yn ein cartrefi gofal a'n cynlluniau gofal ychwanegol, a chynhaliwyd digwyddiadau cymunedol yng nghanol trefi Treffynnon, yr Wyddgrug a Bwcle

5.0 Sgiliau a Hyfforddiant y Gymraeg

- 5.1 Mae sgiliau Cymraeg yn cael eu hunanasesu yn erbyn Fframwaith Hyfedredd y Gymraeg (Atodiad 1). Mae proffil sgiliau Cymraeg gweithwyr yn ôl Portffolio wedi'i nodi yn Nhabl 1. Mae'r tablau'n dangos bod nifer a chanran y gweithwyr sy'n datgan nad oes ganddynt unrhyw sgiliau Cymraeg wedi cynyddu rhywfaint ers mis Mawrth 2023. Dywedodd 1,109 (36.94%) o weithwyr nad oes ganddynt unrhyw sgiliau Cymraeg ym mis Mawrth 2023, o gymharu â'r 1,061 (35.97%) o weithwyr a ddywedodd nad oedd ganddynt unrhyw sgiliau Cymraeg ym mis Mawrth 2023.
- 5.2 Gwelwyd rhywfaint o gynnydd yn nifer a chanran y gweithwyr sy'n dweud bod eu sgiliau Cymraeg ar lefelau 4 a 5. Dywedodd 102 (3.06%) o weithwyr eu bod ar lefel 4 a dywedodd 101 (3.36%) eu bod ar lefel 5 ym mis Mawrth 2024, o gymharu â 101 (lefel 4) ac 89 (lefel 5) o weithwyr ym mis Mawrth 2023.

Tabl 1: Proffil sgiliau Cymraeg y gweithlu ar 31 Mawrth 2024

Portffolio	Nifer y Staff	Lefel 0		Lefel 1		Lefel 2		Lefel 3		Lefel 4		Lefel 5		Heb gofnodi	
		Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Prif Weithredwr	64	19	29.69%	24	37.50%	10	15.63%	4	6.25%	4	6.25%	3	4.69%	0	0.00%
Addysg ac Ieuenctid	309	69	22.33%	114	36.89%	44	14.24%	21	6.80%	19	6.15%	21	6.80%	21	6.80%
Llywodraethu	211	46	21.80%	100	47.39%	40	18.96%	6	2.84%	10	4.74%	8	3.79%	1	0.47%
Tai a Chymunedau	339	128	37.76%	133	39.23%	39	11.50%	13	3.83%	11	3.24%	10	2.95%	5	1.47%
Pobl ac Adnoddau	200	54	27.00%	82	41.00%	37	18.50%	9	4.50%	9	4.50%	7	3.50%	2	1.00%
Cynllunio, yr Amgylchedd a'r Economi	215	49	22.79%	88	40.93%	30	13.95%	9	4.19%	10	4.65%	8	3.72%	21	9.77%
Gwasanaethau Cymdeithasol	1,134	463	40.83%	406	35.80%	158	13.93%	35	3.09%	33	2.91%	33	2.91%	6	0.53%
Gwasanaethau Stryd a Thrafnidiaeth	530	281	53.02%	168	31.70%	39	7.36%	8	1.51%	6	1.13%	11	2.08%	17	3.21%
Cyfanswm	3,002	1,109	36.94%	1,115	37.14%	397	13.22%	105	3.50%	102	3.40%	101	3.36%	73	2.43%

5.3 Mae gweithgareddau i ddatblygu gweithlu dwyieithog yn cynnwys mentrau i wella sgiliau ein gweithlu presennol ac i ddenu a recriwtio mwy o siaradwyr Cymraeg.

Ar gyfer gweithwyr presennol, rydym wedi bod yn:

- Annog gweithwyr i fynychu hyfforddiant iaith Gymraeg
- Cynnig sesiynau blasu'r Gymraeg drwy Goleg Cambria – sesiynau dwy awr o hyd am gyfnod o chwe wythnos. Mae'r cyrsiau hyn ar gyfer gweithwyr nad oes ganddyn nhw unrhyw sgiliau Cymraeg
- Cynnig sesiynau Panad a Sgwrs wythnosol i roi cyfle i ddysgwyr siarad ac ymarfer eu Cymraeg mewn amgylchedd anffurfiol a chefnogol ac o fewn amser gwaith
- Targedu gweithwyr nad oes ganddyn nhw unrhyw Gymraeg, er mwyn sicrhau eu bod yn cwblhau'r cwrs blasu e-ddysgu iaith Gwaith a ddarperir gan y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol [Cymraeg Gwaith](#)
- Parhau i ganiatáu i weithwyr fynychu hyfforddiant sgiliau Cymraeg
- Darparu hyfforddiant Cymraeg fel rhan o hyfforddiant Arweinwyr Chwarae
- Darparu hyfforddiant Cymraeg i'n carfan o brentisiaid
- Cynnal prosiect i sicrhau bod pob gweithiwr yn cwblhau eu hasesiad sgiliau Cymraeg
- Ein bwriad yn ystod 2024/25 yw targedu'r rheiny sydd wedi nodi nad oes ganddyn nhw sgiliau Cymraeg o gwbl, a chynnal gweithdai wyneb yn wyneb i sicrhau bod gan bawb o leiaf sgiliau lefel 1
- Datblygu a darparu, gyda chydweithwyr o iaith, rhaglen newydd o'r enw Mae'r Gymraeg yn bwysig i bawb, a rhaglen ddilynol i reolwyr o'r enw Mae'r Gymraeg yn bwysig i reolwyr. Nod y rhaglenni yw dangos pwysigrwydd defnyddio'r iaith yn y gweithle a sut i annog hynny

5.4 Hyfforddiant sgiliau Cymraeg

Mae hyrwyddo hyfforddiant y Gymraeg wedi parhau ar draws y gweithlu. Rhoddir amser gyda thâl i weithwyr fynd ar gyrsiau Cymraeg. Mae cynnydd sylweddol wedi bod yn nifer y gweithwyr sy'n mynd i hyfforddiant sgiliau Cymraeg sylfaenol. Rydym ni hefyd wedi gweld cynnydd yn y nifer sy'n mynd o lefel mynediad i lefel sylfaen.

Tabl 2: Nifer y gweithwyr sy'n cael hyfforddiant sgiliau'r Gymraeg

Lefel	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer
Sgiliau Ieithyddol Sylfaenol	48	1	15	11	4	64	129
Mynediad	50	34	22	28	28	29	28
Sylfaen	7	12	6	10	8	7	13
Canolradd	23	3	2	1	6	9	2
Uwch	1	9	7	6	3	1	2
Hyfedredd	10	5	5	3	0	0	0
Cyfanswm	139	64	57	59	49	110	174

5.5 Er mwyn cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg, mae'n ofynnol i ni adrodd ar y canlynol:

- i) nifer y gweithwyr a fynychodd gyrsiau drwy gyfrwng y Gymraeg
- ii) os oedd fersiwn Gymraeg o'r cwrs yn cael ei chynnig – nifer a % y gweithwyr a fynychodd y fersiwn Gymraeg

5.6 Mae yna wybodaeth ar dudalennau mewnwyd y Cyngor i hysbysu gweithwyr os ydynt yn dymuno cwblhau unrhyw un o'r cyrsiau'n Gymraeg i gysylltu â'r Tîm Dysgu a Datblygu Corfforaethol. Mae gan y Cyngor gytundeb anffurfiol gyda Chyngor Gwynedd fod gweithwyr yn mynychu eu cyrsiau cyfrwng Cymraeg.

Mae nifer y gweithwyr a fynychodd gyrsiau penodol yn Gymraeg wedi'i nodi yn y tabl canlynol:

Tabl 3: Proffil hyfforddiant a ddarparwyd drwy gyfrwng y Gymraeg

Math o Hyfforddiant	2022/23		2023/24	
	Nifer a fynychodd y fersiwn Gymraeg	Nifer a fynychodd y fersiwn Saesneg	Nifer a fynychodd y fersiwn Gymraeg	Nifer a fynychodd y fersiwn Saesneg
Cwynion a gweithdrefnau disgyblu	0	129	0	153
Delio â'r Cyhoedd	0	0	0	0
Iechyd a Diogelwch	0	34	0	136
Rhaglen Gynefino	0	0	0	24
Rheoli Perfformiad	0	0	0	9
Recriwtio a Chyfweld	0	0	0	0

5.7 Cwrs Ymwybyddiaeth Iaith – mae 715 o weithwyr wedi cwblhau ein modiwl e-ddysgu.

5.8 Mae proses ar waith i asesu'r sgiliau ieithyddol sydd eu hangen ar gyfer swyddi newydd. Datblygwyd dull o gofnodi'r nifer o swyddi sydd wedi'u hasesu fel dymunol neu hanfodol. Mae'n ofynnol i'r Cyngor ddatgan nifer y swyddi newydd a gwag a gafodd eu categorio fel swyddi lle:

- i) roedd sgiliau Cymraeg yn hanfodol
- ii) roedd angen dysgu Cymraeg ar ôl penodiad
- iii) y Gymraeg yn ddymunol
- iv) nad oedd sgiliau Cymraeg yn angenrheidiol

Mae'r data ar gyfer 2023/24 wedi'u nodi isod:

Categori	Nifer y swyddi wedi'u categorio	Canran y swyddi wedi'u categorio
Y Gymraeg yn hanfodol	5	11.11%
Y Gymraeg yn ddymunol	27	60.00%
Angen dysgu Cymraeg	0	0
Dim angen sgiliau Cymraeg	13	28.89%

O gymharu â'r blynyddoedd blaenorol:

Categori	Nifer							
	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Y Gymraeg yn hanfodol	17	8	14	2	3	4	1	5
Y Gymraeg yn ddymunol	9	40	42	12	2	2	0	27
Angen dysgu Cymraeg	0	0	0	0	9	0	0	0
Dim angen sgiliau Cymraeg	277	185	207	66	46	46	40	13

6.0 Cwynion

- 6.1 Mae gwefan y Cyngor yn cynghori pobl bod y polisi Cwynion hefyd yn berthnasol i gwynion am y Gymraeg, ac mae cwynion o'r fath yn cael eu copïo fel mater o drefn i'r Ymgynghorydd Polisi Strategol i'w monitro. Mae'r weithdrefn gwynion i'w gweld [yma](#).
- 6.2 Mae cwynion am y Gymraeg yn eitem sefydlog yng nghyfarfodydd Rhwydwaith yr Iaith.
- 6.3 Yn ystod 2023/24 derbyniwyd un gŵyn yn uniongyrchol gan gwsmer a gafodd ffurflen iaith Saesneg i wneud cais i Gadeirydd y Cyngor ddod i ddigwyddiad. Anfonwyd ymddiheuriad at y cwsmer a ffurflen Gymraeg. I atal hyn rhag digwydd eto, mae'r ffurflen bellach yn ddwyieithog.

6.4 Cafodd pum cwyn eu gwneud yn uniongyrchol i Gomisiynydd y Gymraeg. Nodir manylion y cwynion hyn isod:

Cwynion a wnaed yn uniongyrchol i Gomisiynydd y Gymraeg		
Maes Gwasanaeth	Manylion	Canlyniad a'r camau a gymerwyd
Llywodraethu – gwefan, ffurflenni a derbyniadau	Gwelodd gwsmer nad oedd y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal ar yr e-ffurflen Treth y Cyngor, ac nad oedd y dderbynneb Gymraeg yn hollol ddwyieithog.	Cyhoeddodd Comisiynydd y Gymraeg gamau gorfodi a gofyn i'r Cyngor ddiwygio'r e-ffurflen a darparu tystiolaeth o dderbynneb Gymraeg. Rydym ni wedi dilyn yr holl gyfarwyddiadau.
Gwasanaethau Stryd/ Llywodraethu – gohebiaeth a ffonau	Cwynodd cwsmer am safon y Gymraeg mewn llythyr a anfonwyd gan y Gwasanaethau Stryd. Nid oedd siaradwr Cymraeg ar gael pan gysylltodd y cwsmer â'r Ganolfan Gyswilt, ac ni chafodd alwad ffôn yn ôl o fewn 10 diwrnod gwaith.	Penderfynodd Comisiynydd y Gymraeg i beidio â chynnal ymchwiliad llawn: <ul style="list-style-type: none"> • Doedd dim gwall amlwg yng nghyfieithiad Cymraeg y llythyr • Roedd yna eisoes dau ymchwiliad i alwadau ffôn • Nid oedd yr amser a gymerwyd i ffonio'n ôl yn rhan o Safonau'r Gymraeg
Llywodraethu – gwefan	Cwynodd gwsmer am y dudalen Fy Nghynghorydd ar y wefan. Roedd y botwm i newid rhwng y dudalen Gymraeg a Saesneg yn mynd â chwsmeriaid i dudalennau anghywir. Nid oedd y wybodaeth am y cynghorwyr yn gywir.	Penderfynodd Comisiynydd y Gymraeg i beidio â chynnal ymchwiliad llawn gan fod y gwallau wedi'u cywiro a thystiolaeth o hynny wedi'i darparu.
Llywodraethu – gohebiaeth	Anfonwyd llythyr uniaith Saesneg at gwsmer.	Penderfynodd Comisiynydd y Gymraeg i beidio ag ymchwilio oherwydd bod camau unioni wedi'u cymryd, yn cynnwys atgoffa contractwyr am eu dyletswydd i gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg.
Llywodraethu – gwefan	Cafwyd cwyn am dudalen Fy Nghynghorydd ar y wefan – roedd yr enwau lleoedd yn anghywir yn y Gymraeg, roedd y dudalen Saesneg yn Saesneg yn unig ac roedd y dudalen Gymraeg yn Gymraeg ac yn Saesneg.	Mae Comisiynydd y Gymraeg wedi ymchwilio i hyn ac yn mynd i gyhoeddi camau gorfodi i'r Cyngor gydymffurfio â nhw. Mae'r holl dudalennau wedi'u cywiro.

7.0 Casgliad a Chamau Gweithredu ar gyfer y Dyfodol

- 7.1 Wrth symud ymlaen yn ystod 2024/25, byddwn yn diweddarau Polisi'r Gymraeg yn y Gweithle a Strategaeth Hyrwyddo'r Gymraeg. Bydd y rhain yn cyfrannu at godi proffil a chlywadwyedd y Gymraeg.
- 7.2 Byddwn yn datblygu Strategaeth Sgiliau Cymraeg i ddatblygu dull rhagweithiol i ddatblygu sgiliau Cymraeg ein gweithwyr. Byddwn yn gweithio gyda'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol i weithredu'r strategaeth hon.
- 7.3 Byddwn yn cysylltu â phob aelod o staff sy'n dweud nad oes ganddyn nhw unrhyw sgiliau Cymraeg i gynnig lefel sylfaenol o gwrteisi Cymraeg. Bydd hyn yn sicrhau ein bod ni'n lleihau canran y gweithwyr sydd heb sgiliau Cymraeg o gwbl.
- 7.4 Byddwn yn parhau i lenwi'r hunanasesiadau yn erbyn safonau'r Gymraeg er mwyn rhoi sicrwydd bod gwasanaethau'n cydymffurfio a nodi meysydd eraill i'w gwella.

Atodiad 1 OFFERYN HUNANASESU SGILIAU'R GYMRAEG

	GWRANDO / SIARAD	DARLLEN / DEALL	YSGRIFENNU
LEFEL 0	<ul style="list-style-type: none"> • Dim gallu sylweddol 	<ul style="list-style-type: none"> • Dim gallu sylweddol 	<ul style="list-style-type: none"> • Dim gallu sylweddol
LEFEL 1	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ynganu geiriau Cymraeg, enwau lleoedd, enwau adrannau ac ati • Cyfarch a deall cyfarchiad • Defnyddio geiriau ac ymadroddion sylfaenol a ddefnyddir bob dydd, e.e. diolch, os gwelwch yn dda, esgusodwch fi ac ati • Deall / trosglwyddo ceisiadau llafar syml o fath arferol / cyfarwydd / rhagweladwy gan ddefnyddio iaith syml, e.e. 'Ga i siarad â...' • Nodi ceisiadau syml a dilyn cwestiynau / ceisiadau ychwanegol mewn ffordd gyfyngedig 	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall geiriau a brawddegau allweddol syml ar faterion cyfarwydd / rhagweladwy sy'n ymwneud â maes fy swydd fy hun, e.e. ar arwyddion, mewn llythyrau 	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Llenwi ffurflenni syml, nodi gwybodaeth syml, e.e. dyddiad a lleoliad cyfarfod, cyfeiriad Cymraeg, ac ati
LEFEL 2	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall prif bwyntiau sgysiaid Cymraeg yn y gwaith • Ymateb i geisiadau syml yn ymwneud â swydd a cheisiadau am wybodaeth ffeithiol • Gofyn cwestiynau syml a deall ymatebion syml • Mynegi barn mewn ffordd gyfyngedig cyhyd â bod y pwnc yn un cyfarwydd • Deall cyfarwyddiadau pan gaiff iaith syml ei defnyddio 	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall gwybodaeth ffeithiol, arferol a phrif bwyntiau gwybodaeth anarferol ar faterion cyfarwydd sy'n gysylltiedig â maes fy swydd fy hun, e.e. mewn llythyrau safonol, taflenni, ac ati 	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ysgrifennu nodiadau / llythyrau / negeseuon syml byr ar ystod gyfyngedig o bynciau rhagweladwy sy'n gysylltiedig â'm profiadau personol neu faes fy swydd fy hun
LEFEL 3	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall llawer o'r hyn a ddwedir mewn swyddfa, cyfarfod ac ati • Cynnal sgwrs syml ar bwnc sy'n gysylltiedig â gwaith, ond efallai y bydd angen troi i'r Saesneg i drafod / adrodd ar wybodaeth gymhleth neu dechnegol • Ateb cwestiynau rhagweladwy neu ffeithiol • Cymryd a throsglwyddo'r mwyafrif o negeseuon sy'n debygol o fod angen sylw • Cynnig cyngor ar faterion syml sy'n ymwneud â'r swydd 	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sganio testunau am wybodaeth berthnasol • Deall tipyn o ohebiaeth arferol ac anarferol sy'n gysylltiedig â'r swydd, llenyddiaeth ffeithiol, ac ati pan ddefnyddir iaith safonol 	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ysgrifennu llythyr manwl / disgrifiadol yn ymwneud â maes fy swydd fy hun, ond bydd angen i siaradwr Cymraeg ei wirio • Gwneud nodiadau eithaf cywir tra bydd rhywun yn siarad
LEFEL 4	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynnal sgwrs estynedig am dipyn o bopeth yn ymwneud â gwaith neu roi cyflwyniad yn gymharol rugl gan allu mynegi fy hun yn eithaf eang ond efallai y byddai angen troi at y Saesneg i ateb cwestiynau annisgwyl neu egluro pwyntiau cymhleth neu wybodaeth dechnegol • Cyfrannu'n effeithiol at gyfarfodydd a seminarau o fewn eich maes gwaith • Dadlau o blaid/yn erbyn achos 	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darllen a deall gwybodaeth yn eithaf cyflym cyn belled nad oes geirfa anarferol yn cael ei ddefnyddio ac nad yw'r wybodaeth yn benodol gymhleth neu dechnegol 	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paratoi llythyrau ffurfiol o lawer o fathau cyfarwydd fel ymholiadau, cwynion a cheisiadau • Gwneud nodiadau eithaf cywir mewn cyfarfodydd neu gyfarwyddiadau syml • Ysgrifennu adroddiad / dogfen yn ymwneud â maes fy swydd fy hun, ond bydd angen i siaradwr Cymraeg ei wirio
LEFEL 5	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynghori / siarad am faterion arferol, anarferol, cymhleth, dadleuol neu sensitif sy'n gysylltiedig â fy mhrofiadau fy hun • Rhoi cyflwyniad/ arddangosiad • Delio'n hyderus gyda chwestiynau anghyfeillgar neu annisgwyl • Cynnal trafodaethau gan ddefnyddio termau cymhleth / technegol • Cynnal cyfweiliadau â'r cyfryngau 	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall syniadau cymhleth a gwybodaeth a fynegir mewn cyd-destun neu iaith arbenigol mewn dogfennau, adroddiadau, gohebiaeth ac erthyglau ac ati 	<p style="text-align: center;">Rwy'n gallu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ysgrifennu llythyrau ar unrhyw bwnc • Ysgrifennu nodiadau cywir / llawn mewn cyfarfodydd wrth barhau i ddilyn trafodaethau a chymryd rhan ynddynt • Ysgrifennu adroddiadau / dogfennau yn hyderus, ond efallai bydd angen eu gwirio am fân wallau o ran sillafu a gramadeg

